Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta

Asiantuntijalausunto

14.9.2022

VN/13753/2021
VN/13753/2021-OM-25

Eduskunnan lakivaliokunnalle

KANEn lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle; HE 98/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi

Oikeusministeriön yhteydessä toimivan kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) tarkoituksena on kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten välisen yhteistyön edistäminen. Neuvottelukunnan tehtävänä on muiden muassa seurata kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön muutoksia sekä tehdä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja kansalaisyhteiskuntapolitiikan kannalta tärkeiden osa-alueiden kehittämiseksi.

KANE kiittää lakivaliokuntaa lausuntomahdollisuudesta. KANE haluaa tuoda esiin, että se on ollut mukana avoimuusrekisterilakia valmistelleen työryhmän työskentelyssä ja lakiehdotuksen valmisteluprosessi on muutoinkin ollut avoin ja osallistava.

KANE pitää ehdotusta avoimuusrekisterilain säätämiseksi myönteisenä julkisen hallinnon päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden näkökulmasta, ja toteaa, että esityksellä on vahva sidosryhmien tuki. Lähes kaikki lausunnonantajat kannattivat esityksen avoimuusrekisterin perustamista. Vain kuusi lausunnonantajaa jätti ottamatta kantaa rekisterin perustamisen tarpeellisuuteen eikä kukaan vastustanut rekisterin perustamista.

KANE haluaa tuoda esiin myös muutaman huomion koskien esityksen tarkempia sisältöjä. KANE pitää hyvänä, että hallituksen esityksessä ehdotettuja säännöksiä on tarkennettu lausuntokierroksen jälkeen pienimuotoisen toiminnan osalta. KANEn käsityksen mukaan suuri osa järjestökentästä harjoittaa vain tällaista lakiehdotuksen mukaista satunnaista vaikuttamistoimintaa. Tehtyjen muutosten johdosta esityksessä huomioidaan nyt paremmin pienten ja ruohonjuuritason toimijoiden asema.

KANE toteaa, että perustettavan neuvottelukunnan kokoonpanossa tulee huomioida erilaisten raportointivelvollisten yhteisöjen, kuten kansalaisjärjestöjen, edustus. Lain voimaantulon jälkeen on tärkeää seurata ja arvioida lain toimivuutta, ja tehdä tätä työtä yhdessä kansalaisjärjestöjen kanssa. Tärkeää olisi arvioida ainakin tarvetta laajentaa lain soveltamisala koskemaan ministeriöiden ja eduskunnan lisäksi myös virastoja tai koko valtionhallintoa, ottaen huomioon lain soveltamisesta saadut kokemukset.

KANEn työvaliokunnan puolesta,

Neuvottelukunnan puheenjohtaja Kristiina Kumpula

Postiosoite **Postadress** **Postal Address** Oikeusministeriö	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
PL 25 00023 Valtioneuvosto	Eteläesplanadi 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 7730 +358 9 1606 7730	kirjaamo.om@gov.fi oikeusministerio.fi

Liitteet -

Jakelu Eduskunta, lakivaliokunta

Tiedoksi KANEn työvaliokunta